Dezvoltarea acestor gânduri, oprită în acest punct în conferința de anul trecut, prefăcută în studiul de față, își cere o întregire, prin considerarea amănunțită a felului în care se înfățișează ființa singuratică în metafizica românească. Continuându-ne reflecțiile asupra acestui subiect, izvorâte din gândurile însemnate în capitolul următor asupra întâmplării, ca pățanie, în loc de fapt de a fi, credem a fi ajuns să discernem structura filosofică particulară a acestui fel de existență în metafizica românească.

Ca idee călăuzitoare ne-a slujit aceea de „ins”, aspect relativ stabil al existenței concrete, opus întâmplării, ca un substrat permanent și unitar de însușiri, întâmplări și fapte, la care a ajuns evoluția ciudată a latinescului *ens* în românește.

Definind acest ins ca o singurătate de existență proprie, l-am găsit totuși legat de totalitatea existenței, prin locul și timpul său.

În căutarea caracterelor acestui ins, am deosebit cele două forme de existența particulară: ființa și lucrul, stabilind precumpănirea celei dintâi asupra celei din urmă, în esența insului românesc.

Mai departe, am aflat o confirmare a caracterului personal al existenței, în deosebirea